

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2022. július 19., kedd

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvényhez

726

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvényhez

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül)

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslathoz tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában kerül közzétételre.

A törvényjavaslat célja, hogy olyan új törvényi szabályokat alakítson ki, amelyek – megőrizve a kisadózó vállalkozások tételes adójának pozitív eredményeit – biztosítják, hogy az adónem továbbra is elsősorban az eredetileg megcélzott személyi kör, a ténylegesen is vállalkozási tevékenységet folytató legkisebb adóalanyok számára legyen vonzó adózási alternatíva. A cél a jövőben is az, hogy a lakosság részére saját szolgáltatást nyújtó, terméket értékesítő egyéni vállalkozó kapjon lehetőséget arra, hogy a tevékenységét terhelő valamennyi közteher-fizetési kötelezettségét csekély adminisztráció mellett, méltányos mértékű tételes adó megfizetésével teljesíthesse.

A törvény továbbra is alacsony összegű, kevés adminisztrációval járó, egyszerű adózási formát kínál a kisadózó vállalkozásoknak. Az új szabályozásra azért volt szükség, mert a beérkező adatok és a kamarai visszajelzések alapján egyes munkaadók katás jogviszonyba kényszerítették munkavállalóikat, ezzel az államkasszát, a munkavállalókat és a tisztességes adózókat is megkárosították. Az új kata megszünteti a visszaéléseket, emellett kedvezőbb feltételeket kínál a lakosságnak értékesítő legkisebb vállalkozóknak.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A rendelkezés a kisadózó vállalkozók tételes adójára vonatkozó törvényi rendelkezések hatályát és az alkalmazásukhoz kapcsolódó alapvető rendelkezéseket állapítja meg.

A törvényjavaslat egyrészt megerősíti a nemzetközi szerződések primátusát, amennyiben nemzetközi szerződés a javaslattól eltérő előírást alkalmaz, másrészt kiemeli, hogy a kisadózó vállalkozók tételes adójából származó bevétel a központi költségvetés bevétele. A törvényjavaslat rögzíti továbbá, hogy az új adónemmel kapcsolatos hatósági ügyekben történő eljárás az állami adó- és vámhatóság jogosítványa.

2. §

A rendelkezés a törvényjavaslat későbbi rendelkezéseiben használt fogalmakra ad meghatározást.

3. §

A törvényjavaslat meghatározza a kisadózó vállalkozók tételes adójának választására jogosult alanyi kört. Az adó választására jogosult az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti egyéni vállalkozó, amennyiben megfelel a törvényjavaslat főfoglalkozású kritériumának, továbbá ha az adóalanyiság választását az állami adó- és vámhatósághoz bejelenti. A bejelentést az állami adó- és vámhatóság által e célra rendszeresített nyomtatványon kell megtenni.

4. §

Az adóalanyiság a bejelentést követő hónap első napjával jön létre. A tevékenységét év közben kezdő egyéni vállalkozó az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezéssel egyidejűleg választhatja az adóalanyiságot. Nem választhatja az adóalanyiságot az az egyéni vállalkozó, aki ingatlan bérbeadási, üzemeltetési tevékenységet végez. Nem választhatja az adóalanyiságot az az egyéni vállalkozó sem, akinek az adószámát a bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban az állami adó- és vámhatóság törölte, vagy aki a bejelentés időpontjában adószám törlésének hatálya alatt áll.

Az állami adó- és vámhatóság a kisadózó vállalkozók tételes adójának hatálya alá tartozó adóalanyként történő nyilvántartásba vételről a meghatározott adatok közlésével értesíti az kisadózót.

5. §

A rendelkezés tételesen felsorolja az adóalanyiság megszűnésének eseteit, valamint meghatározza az adóalanyiság megszűnésének időpontját. Megszűnik az adóalanyiság, ha

- a kisadózó bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a törvényjavaslat szabályai szerint teljesíti – a bejelentés hónapjának utolsó napjával;
- az egyéni vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság az Evecv. szerint megszűnik – az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének napjával;
- az adóalanyiság időszakában elkövetett jogsértés miatt a kisadózó terhére az állami adó- és vámhatóság számla- vagy nyugtaadás elmulasztásáért, be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy igazolatlan eredetű áru forgalmazásáért mulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapít meg – az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával;
- a kisadózó adószámának alkalmazását az állami adó- és vámhatóság az adóalanyiság ideje alatt véglegessé vált döntéssel törli – az adószám alkalmazását törülő határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával;
- a kisadózó állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása a naptári év utolsó napján meghaladja a 100 ezer forintot – az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával;
- a kisadózó ingatlan bérbeadásából vagy üzemeltetéséből szerez bevételt – a bevétel megszerzését megelőző nappal;
- a kisadózó az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt is) szerez bevételt – a bevétel megszerzését megelőző nappal. Kivételt jelent, ha a kisadózó taxis személyszállításból (TESZOR 49.32.11) származó bevételt szerez.

A Polgári Törvénykönyv rendelkezéseiből következően az egyéni vállalkozónak nincs kötelezettsége arra, hogy kifizetővel, külföldi kifizetővel szerződést kössön (szerződéskötési szabadság).

Az állami adó- és vámhatóság az adóalanyiság megszűnéséről határozattal értesíti az adózót.

A rendelkezés kötelezi a kisadózót, hogy a bevétel megszerzését követő 15 napon belül bejelentse az állami adó- és vámhatóságnak, ha ingatlan-bérbeadásból, -üzemeltetésből vagy az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt is) szerez bevételt [ide nem értve a taxis személyszállításból (TESZOR 49.32.11) származó bevételt].

6. §

Az egyéni vállalkozó az adóalanyiság megszűnése esetén a megszűnés évében és az azt követő 12 hónapban nem választhatja a kisadózó vállalkozók tételes adója szerinti adóalanyiságot.

7. §

A kisadózó havonta tételes adó fizetésére kötelezett. A tételes adó mértéke havi 50 ezer forint. Az adót minden megkezdett naptári hónapra meg kell fizetni a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig, kivéve, ha a szünetelés ideje alatt a kisadózói adóalanyiságába tartozó tevékenységet végez, ideértve különösen, ha az említett időszakban bevételt szerez.

A kisadózó a tevékenységét szüneteltetheti, a szüneteltetés időtartamára tételes adófizetési kötelezettség nem terheli. A szünetelés alatt is terheli a tételes adófizetési kötelezettség a kisadózót, ha az e törvény szerinti adóalanyiságába tartozó tevékenységet végez, ideértve különösen, ha az említett időszakban bevételt szerez.

A rendelkezés évi 18 millió forintban határozza meg azt a keretösszeget, amelynek eléréséig az adókötelezettség kizárólag az e törvényjavaslat szerinti tételes adó megfizetésével teljesíthető (ha a tételes adót az év valamennyi hónapjára megfizeti az adó alanya). Ha az adófizetési kötelezettség az adóév nem minden hónapjára vonatkozóan áll fenn, a kizárólag az e törvényjavaslat szerinti tételes adó megfizetésével teljesíthető adófizetési kötelezettség bevételi értékhatárát időarányosan kell megállapítani, az adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és a keretösszeg egytizenkettedének szorzataként. Az említett értékhatárt meghaladó bevételrész után 40 százalékos mértékű különadót kell fizetni.

A különadó megfizetése nem mentesít a tételes adófizetési kötelezettség alól.

Amennyiben a kisadózó a keretösszeg túllépése miatt különadó megfizetésére is köteles, azt 2023. február 25-éig köteles megállapítani, bevallani és megfizetni. A nyilatkozat a jogkövetkezmények szempontjából bevallásnak minősül.

A rendelkezés felsorolja azokat az eseteket is, amelyek fennállása esetén a kisadózónak nem kell tételes adót fizetnie akkor sem, ha nem jelenti be tevékenysége szüneteltetését, kivéve ha ezen időszak alatt mégis végez az adóalanyiságába tartozó tevékenységet.

8. §

A rendelkezés rögzíti, hogy a kisadózó vállalkozók tételes adójának megfizetése mely közterheket váltja ki az adóalanyiság időszakában. Eszerint a tételes adó megfizetésével a kisadózó az alábbiakat teljesíti:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztálékalap utáni adó vagy átalányadó megállapítása, bevallása és megfizetése;
- a saját maga után fizetendő személyi jövedelemadó és társadalombiztosítási járulék megállapítása, bevallása és megfizetése;
- a szociális hozzájárulási adó megállapítása, bevallása és megfizetése.

A tételes adó megfizetésével a kisadózó nem mentesül az általa foglalkoztatott személyek foglalkoztatására tekintettel teljesítendő adókötelezettségek alól.

9. §

A kisadózó a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultokról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény szerint biztosítottnak minősül és a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. törvény szerinti valamennyi ellátásra jogosultságot szerez. Az ellátások számításának alapja havonta 108 ezer forint. A jövedelemigazolás kiállításának szempontjából a kisadózó jövedelmének a kisadózó utolsó, a megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételének 60 százaléka minősül.

10. §

A tételes adófizetési kötelezettséghez adóbevallási kötelezettség nem kapcsolódik, a kisadózó az adóévet követő év február 25-éig kizárólag az adóévben megszerzett bevételéről köteles nyilatkozni azzal, hogy amennyiben a keretösszeg túllépése miatt különadó megfizetésére is köteles, azt is eddig az időpontig köteles megállapítani, bevallani és megfizetni. A nyilatkozat a jogkövetkezmények szempontjából bevallásnak minősül.

Abban az esetben, ha a kisadózó adóalanyi minősége e törvényjavaslat szerinti szabályok szerint év közben szűnik meg, az adó alanya az adóévben megszerzett bevételről az adóalanyiság megszűnését követően 30 napon belül köteles nyilatkozni azzal, hogy amennyiben különadó megfizetésére is köteles, azt is eddig az időpontig köteles megállapítani, bevallani és megfizetni.

11. §

A kisadózó bevételi nyilvántartás vezetésére köteles. A rendelkezés meghatározza a bevételi nyilvántartással szemben támasztott minimum követelményeket, továbbá a bevételi nyilvántartás vezetésének és a bizonylatok megőrzésének szabályait.

12. §

A rendelkezés az adózási mód megváltoztatásával összefüggésben szükséges szabályokat tartalmazza arra az esetre vonatkozóan, ha az egyéni vállalkozó a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvény szerinti adóalanyiság választását megelőzően a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv. szabályai szerint (átalányadózóként vagy tételes költségelszámolóként) teljesítette az adókötelezettségét.

Az adózási mód váltást követően befolyt, de a váltást megelőző időszakhoz kapcsolódóan végzett tevékenységből származó bevételek vonatkozásában a törvényjavaslat kimondja, hogy azokat a teljesítés időpontjában fennálló jogállás utolsó napján megszerzett bevételnek kell tekinteni.

A tételes költségelszámolást alkalmazó egyéni vállalkozónak a személyi jövedelemadó rendszeréből való kilépéskor az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírások szerint meg kell állapítania a meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét és az ily módon megállapított bevételt a továbbiakban adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartania, amíg adókötelezettségeit a tételes adóra vonatkozó rendelkezések szerint teljesíti vagy az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz.

A kisadózói adózás választását megelőzően az Szja tv. alapján érvényesített kedvezményes rendelkezésekre (pl. kisvállalkozói kedvezmény, nyilvántartásba vett fejlesztési tartalék) vonatkozó kifutó szabályokat a tételes adózás időszakában is alkalmazni kell.

A kisadózói adózás időszakában felmerült összes költséget elszámoltnak kell tekinteni, beleértve a korábban és az e törvényjavaslat szerinti adózás időszakában beszerzett tárgyi eszközök beszerzési és előállítási értékének a tételes adózás időszaka juttató értékcsökkenési leírását is.

Az Szja tv. szerinti vállalkozói jövedelemadózás időszakából fennmaradt elhatárolt veszteségből a tételes adó szerinti adóalanyiság időszakának minden évében 20-20 százalékot, vagy annak időarányos részét elszámoltnak kell tekinteni.

13. §

A rendelkezés arra az esetre vonatkozóan tartalmaz szabályokat, amikor az egyéni vállalkozó a jelen törvényjavaslat szerinti az új típusú tételes adóalanyiság választását megelőzően a kisadózó vállalkozások tételes adója (a továbbiakban: KATA) szerint teljesítette az adókötelezettségét.

Tekintettel arra, hogy mind a KATA, mind pedig az új adónem tételes adó, költségelszámolásra nincs lehetőség, így a KATA-ról az új adónemre való áttérés során csupán a váltást követően befolyt bevételekről kell rendelkezni. A tételes adózás időszakában befolyt, még a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalat adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: Katv.) hatálya alatt végzett tevékenységre tekintettel megszerzett bevétel a jogállás fennállása utolsó napján megszerzett bevételnek tekintendő.

A jelen törvényjavaslat szerinti új típusú tételes adót választó azon kisadózóknak, akik a KATA-s időszakot megelőzően az Szja tv. vállalkozói jövedelemadózásra vonatkozó szabályai szerint teljesítették az adókötelezettségüket, továbbra is figyelemmel kell lenniük az Szja tv. áttérésre vonatkozó szabályaira. Így például az Szja tv. szerinti adózásról a Katv. szerinti adózásra való áttéréskor meglévő készletállomány kapcsán megállapított bevételt az új adónem szerinti adóalanyiság időszaka alatt is adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartani.

14. §

A törvényjavaslat rendelkezései a bejelentkezésre vonatkozó szabályok kivételével 2022. szeptember 1-jén lépnek hatályba. Az új adónem hatálya való bejelentkezés átmeneti rendelkezés alapján 2022. augusztus 1-jétől lehetséges.

15. §

Átmeneti rendelkezések rögzítik az új törvény 2022. szeptember 1-jei hatálybalépése miatt szükséges szabályokat.

A kisadózói adóalanyiság bejelentésére vonatkozó nyilatkozat a 2022. augusztus 1-jétől tehető meg a törvényjavaslat 4. §-ban foglalt szabályok szerint. A kisadózói adóalanyiság bejelentésére vonatkozóan 2022. szeptember 25-éig megtett nyilatkozat alapján az adóalanyiság a törvényjavaslat 4. § (1) bekezdésétől eltérően 2022. szeptember 1-jétől jön létre. A kisadózói adóalanyiság választására nem jogosult, korábban a kisadózó vállalkozások tételes adóját alkalmazó egyéni vállalkozók az Szja tv. 50–56. §-a szerinti átalányadózás választását a 2022. évre vonatkozóan 2022. október 31-éig jelenthetik be az állami adó- és vámhatóság által a honlapján 2022. augusztus 15-éig közzétett formában és módon.

Figyelemmel arra, hogy az új adónem év közben lép hatályba és kisadózó vállalkozók tételes adója szerinti adóalanyiság év közben szűnik meg, 2022. évre átmeneti rendelkezés szabályozza

- a) a megszűnő adónemmel kapcsolatban
  - aa) a kizárólag tételes adó megfizetésével teljesíthető adófizetési kötelezettség értékhatárára vonatkozó és
  - ab) a nyilatkozattételi, bevallási, adófizetési,
- b) az új adónemmel kapcsolatban a kizárólag tételes adó megfizetésével teljesíthető adófizetési kötelezettség értékhatárára vonatkozó előírásokat.

16–34. §

E rendelkezések tartalmazzák a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvényjavaslat elfogadásához kapcsolódó más törvények módosítását.

Ezen túlmenően a kisadózó vállalkozások tételes adójának megszűnésére tekintettel a javaslat pontosító rendelkezésekkel egészíti ki a Katv-ben a társasági adóra való áttérésre vonatkozó szabályokat (25. §).

A kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alól a társasági adó hatálya alá áttért adóalanyok esetében a kettős adóztatás elkerülése érdekében a javaslat kimondja, hogy a társaságiadó-alap megállapításakor az adózás előtti eredményt csökkenteni kell azzal az adózás előtti eredményben elszámolt bevétellel, amelyet az adózó a kisadózó vállalkozás bevételeként már figyelembe vett. Ha a társasági adó hatálya alá történő áttérést követően az adózás előtti eredményben elszámolásra kerül olyan költség, ráfordítás, amely a kisadózó vállalkozás bevételeként figyelembe vett összeghez kapcsolódik, akkor ezt a költséget, ráfordítást is ki kell venni a társasági adóalapból.

A javaslat szerint a kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alól a társasági adó hatálya alá áttért adózó döntése szerint folytathatja a kisadózó vállalkozások tételes adóalanyisága előtt megszerzett, előállított immateriális jószág, tárgyi eszköz értékcsökkenésének elszámolását a társasági adó alapjánál. Az érintett eszközök számított nyilvántartási értékét az adózó úgy határozza meg, mintha a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság időszaka alatt a társasági adó alanya lett volna. E szabályt kell alkalmazni a kisvállalati adóalanyiság adóévei tekintetében is abban az esetben, ha a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiságot kisvállalati adóalanyiság is megelőzte.

A javaslat szerint a kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alól a társasági adó hatálya alá áttérő adózó esetében a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiságot megelőző időszakból fennmaradt elhatárolt veszteség érvényesíthető az adóalap terhére, azzal, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adója adóalanyisága időszakának minden 12 hónapjában 20-20 százalékot, 12 hónapnál rövidebb időszak esetén annak időarányos részét elszámoltak kell tekinteni.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.